

Bakı Dövlət Universitetinin ixtisaslı jurnalistlər hazırlayan fakültəsi tarixən ölkəmizin ali təhsil sistemində özəlliyi ilə seçilib. Bu, bir tərəfdən ixtisasın özünün cazibəsi, təhsilə fərqli yanaşma və burada hökm sürən sağlam mənəvi atmosferlə bağlı olubsa, digər tərəfdən həmin özəlliyi o fakültədə dərs deyən ixtisas müəllimlərinin şəxsiyyəti, onların milli düşüncəyə və ictimai dəyərlərə bağlı yaradıcı fəaliyyəti formalaşdırıb. Təsadüfi deyildir ki, vaxtilə bu ali məktəbin jurnalistika fakültəsində dərs demiş Həsən Şahgəldiyev, Nurəddin Babayev, Nəsir İmanquliyev, Qulu Xəlilov, Şirməmməd Hüseynov, Nəriman Zeynalov, Tofiq Rüstəmov, Fəmil Mehdi kimi şəxsiyyətlərin adları mətbuat tariximizə qızıl hərfərlə yazılıb. Bu simaların bəziləri sovet dönmündə fakültəyə rəhbərlik edərək həmin təhsil ocağının nüfuzunu yüksəltmiş, ciddi ənənələrin əsasını qoymuş, jurnalist təhsilinin inkişafına öz layiqli töhfələrini vermişlər.

bənin vəhdətindən ibarət olan ixtisaslardandır və bu səbəbdən də auditoriyalarda oxunan mühazirələr, söylənən tezislər yalnız təcrübə gücü qazandıqda həqiqi biliyə çevrilir. Ona görə də Yalçın müəllim tələbələrinin televiziya və radio redaksiyalarında istehsalat təcrübəsi keçməsinə, bu qurumlarla əməkdaşlığının gücləndirilməsinə dəstək olurdu. Təbii ki, bu addımlar tələbələrə təkcə bilik və gələcək iş yeri vermirdi, həm də jurnalistika təhsilinin səmərəsini artırır. Buna görə də 1982-ci ildə fakültədə yeni yaradılmış və ilk addımlarını atan Teleradio jurnalistikası kafedrasına dosent Y.Əlizadənin müdir seçilməsini hamı qanunauyğun addım kimi qiymətləndirdi.

Bu vəzifə Yalçın müəllimə imkan verdi ki, teleradio sahəsində üzde olan peşəkar jurnalistləri tədris işinə cəlb edə bilsin. Təbii ki, Y.Əlizadə-

maq daim proyektor şüaları altında olmaq deməkdir: sənin hər addımın görünür, izlənilir və qiymətləndirilir.

Nəcəbətli bir ailədən çıxmış Yalçın müəllim də öz sələflərinin yolu ilə gedərək jurnalistika fakültəsində əxlaqi varisliyi məharətlə təmin edə bildi. Nəzərə alsaq ki, onun dekanlığı mürəkkəb keçid dövrünə, insanların əxlaq və psixologiyasında ciddi boşluqların artdığı bir dövrə düşmüşdü, onda bu böyük şəxsiyyətin fakültədə dəyərləri hansı mənəvi gücün hesabına saxladığını anlamaq olar. Təbii ki, xarakter nümayişi, tələbkərlilik və sərtlik asan başa gəlmir, bəzən sənin prinsipliyindən küsür, tələbkərliyindən inciyirlər. Adamlar çox vaxt rəhbərdən mərhəmət, nöqsanlara göz yummaq, yumşaq və güzəşt umurlar. Əlbəttə, Yalçın müəllim mərhəmətli və humanist adamdır, amma keyfiyyətli tədris və

Zahirən quru, ünsiyyətə meyilli olmayan, bir az sərt və hövsələsiz adam təsiri bağışlayır, amma yaxınlaşdıqca, mahiyyətə vardığıca, xüsusən böhranlı vəziyyətlərdə onun mərdənə davranışlarını gördükcə bu adamın hansı böyük mənəvi ölçülərlə yaşadığının şahidi olursan. Tanıdığıca da onun dürüstlüyünə heyran olmaya bilmirsən.

* * *

Yaradıcı insan üçün yaş məfhumu məhdudiyət yaratmır. Bu mənada Yalçın Əlizadə yaradıcılıq ruhunu, yazıb-yaratmaq eşqini həmişə diri saxlayan qələm adamlarındandır. Az-az yazıb, amma maraqlı mövzularda yazıb və qələm də həmişə əlində olub. İlk publisistik əsərləri olan "Muğanın mayakı" (1964) və "Yer altında işıqlar" (1972) kitablarının çapından uzun müddət keçsə də, radiodaki intensiv yaradıcılığının üstündən illər ötsə də, onun jurnalist damarında qan dövrünü yenə də əvvəlki ritmindədir. Bu günün özündə də ona maraqlı olan mövzuları qələmə alır, jurnalistikanın aktual problemləri barədə elmi məqalələr yazır, elmi axtarılarından qəlmir. İlk dəfə "Radiojurnalistikanın əsasları" (1991) dərsliyini Yalçın müəllim yazıb, bu kursun xüsusi proqramını da o hazırlayıb. Daha sonralar "Azərbaycan efiri: tarix və müasirlik" (2006) kimi sanballı monoqrafiyanı, "Ədəbi redaktə" fənninin proqramını (Bakı, 2012) ortaya qoyub, neçə-neçə dissertantın və aspirantın elmi rəhbəri olub. Sanballı elmi jurnal və məcmuələrdə onlarca elmi məqaləsi çap olunub.

Yalçın müəllimdə mənim müşahidə etdiyim çox parlaq keyfiyyətlər var: şəxsi ləyaqət hissini daim yüksək tutar, çox qürurludur, gözütöxdür və həmişə nəfsinə hakimdir, layiq olmayan adamı tərifiyəm, zərər qəddər də kiçilməyi özünə rəva görməz. Yaltaq adamları heç sevməz, həmin adamlar danışanda mən Yalçın müəllimin üzündə həmişə qəribə istehza görürəm. Əslində insanın neqativ davranışlara reaksiyası onun mənəviyyat sahibi olmasından xəbər verir. Bu mənada professor Yalçın Əlizadə mənəviyyat adamıdır, sözün bütün mənalarında, kamilliyə, kamilliyə, özünün bu kamilliyi, bütövlüyü, eləcə də mənalı həyatı və işıqlı əməlləri ilə çoxlarımız üçün həqiqi müəllim, vicdanlı alim və əsl şəxsiyyət nümunəsidir.

Qulu MƏHƏRRƏMLİ,
BDU-nun Multimedia və elektron kommunikasiya kafedrasının professoru, Əməkdar jurnalist

Kamillik, bütövlük və əsl şəxsiyyət nümunəsi

Ölkəmiz müstəqillik qazandıqdan sonra təhsil sahəsində yeni texnologiyaların tətbiqi ilə yanaşı, əsas vəzifələrdən biri də ötən dövrlərdə qazanılmış dəyərlərin və müsbət təcrübənin qorunub saxlanması olmuşdur. Bu baxımdan bir çox təhsil ocaqları ilə müqayisədə jurnalistika fakültəsi mürəkkəb keçid dövründə öz mənəvi simasını, parlaq ənənələrini ciddi şəkildə qoruya bilməmişdir. Zənnimcə, bu uğurun əsas səbəblərindən biri kollektivin iradəsi ilə həmahəng olaraq, eləcə də 1999-2012-ci illərdə fakültənin sükani arxasında professor Yalçın Əlizadə kimi nüfuzlu və prinsipli şəxsiyyətin dayanması olmuşdur. Məhz onun işgüzarlığı, ali təhsil sistemində dərin bələdiyyə, tələbkərlilik və yüksək idarəçilik bacarığı sayəsində jurnalistika fakültəsi yeni dövrə itkisiz qədəm qoya bilməmişdir.

* * *

Yalçın Əlizadə jurnalistika fakültəsinə birbaşa istehsalatdan - Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri Komitəsindən gəlib. 1962-ci ildə universiteti bitirdikdən sonra təxminən on il müddətində Azərbaycan radiosunda çalışmış, həmin qurumda sırası reportyorluqdan "Xəbərlər" in baş redaktor vəzifəsinə qədər yüksəlmişdi. Bu zaman onun 30 yaşı var idi və jurnalistikadakı parlaq uğurlarına baxmayaraq, 1971-ci ildə bu fakültədə elmi-pedaqoji fəaliyyətə başlamaq dəvətini məmnuniyyətlə qəbul etmişdi.

Uç il uğurla davam edən əyani aspirantura dövründə məşhur həmyerlimiz, SSRİ-də ən görkəmli televiziya nəzəriyyəçisi, M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin "Televiziya və radio jurnalistikası"

kafedrasının müdiri, professor Ənvər Bağirovun rəhbərliyi ilə "Azərbaycanda radiojurnalistikanın təşəkkülü və inkişafı" mövzusunda araşdırmışdı. 1974-cü ildə həmin mövzuda uğurla namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almışdı. Yeri gəlmişkən deyək ki, Y.Əlizadənin namizədlik dissertasiyası Azərbaycan radiosunun tarixi və müasir yaradıcılıq təcrübəsi haqqında ilk sistemli elmi-tədqiqat işidir.

Istehsalatda zəngin yaradıcılıq təcrübəsi qazanmış Yalçın müəllimin timsalında hələ o dövrdə kifayət qədər məşhurları olan jurnalistika fakültəsi daha bir alim-şəxsiyyət qazanmış oldu. Çünki mahiyyət etibarilə yüksək peşəkərlilik və ziyalılıq mücəssəməsi olan Y.Əlizadə tezliklə fakültənin həyatına ciddi yeniliklər gətirdi, onun praktika ilə əlaqələrini gücləndirdi, televiziya və radio jurnalistikası tədrisinin tamamilə yeni səviyyəyə qaldırılması üçün öz sözünü dedi.

Amma yaradıcılıqdan da qalmaq. Qəzet və jurnallarla, xüsusən Azərbaycan radiosu ilə ənənəvi əməkdaşlığını davam etdirdi, analitik yazılarla, bir-birindən maraqlı radioçerklərlə çıxış etdi. O, yaxşı bilirdi ki, jurnalistika nəzəriyyə ilə təcrü-

nin peşə bacarıqları, ustad jurnalistliyi, pedaqoji məharəti ilə yanaşı, onun yüksək təşkilatçılıq bacarığı universitet rəhbərliyinin də diqqətini cəlb etmişdi. Ona görə də 1979-1989-cu illərdə universitetin Müəllim Həmkarlar İttifaqı Komitəsinə sədrlik məhz Yalçın müəllimə həvalə olunmuşdu. Onun bu yüksək vəzifədə necə ləyaqətlə çalışdığını universitetdə hələ indi də xatırlayırlar.

Əlbəttə, Yalçın müəllim, ilk növbədə, jurnalistika təhsilinin mahir təşkilatçısıdır və bunu dekan olduğu 13 il ərzində bir daha sübut etdi. Əslində istənilən adamı vəzifədə daha yaxşı tanımaq olur, çünki kreslo rentgen şüası kimi insanın bütün keyfiyyətlərini üzə çıxarır. Bu mənada professor Yalçın Əlizadə dekan vəzifəsində çalışarkən necə yüksək əxlaq sahibi olduğunu, hansı ictimai ideallara xidmət etdiyini, mənəvi təmizliyini, dürüstlüyünü bir daha nümayiş etdirə bilib. Yeni jurnalistika fakültəsində başqa cür olmaq da mümkün deyil, çünki bu tədris ocağı yaranandan burada Həsən Şahgəldiyev, Nurəddin Babayev, Şirməmməd Hüseynov, Seyfulla Əliyev, Nəriman Zeynalov, Tofiq Rüstəmov, Akif Rüstəmov kimi mənəviyyat adamları fakültənin dekanları olublar. Ona görə də burada dekan vəzifəsinə tut-

intizam məsələsində ondan güzəşt gözləmək mümkünsüzdür.

Bu yaxınlarda yaşı 80-ni haqlamış, adı jurnalistika və təhsil tariximizə yazılmış, Əməkdar jurnalist, professor Yalçın Əlizadəni, bəlkə də geniş auditoriya çox yaxşı tanıyır. Çünki hədsiz dərəcədə təvəzükardır, həmişə reklamdan, yersiz təbliğatdan uzaq olub. O, bütün şəxsiyyətlər kimi həmişə öz prinsipləri ilə yaşayıb və davranışlarına da çərçivələr qoymağı bacarıb. Yalçın müəllim tutduğu vəzifələrə heç vaxt "bəhrələnmək fürsəti" kimi baxmayıb, harada olubsa, vicedan və ləyaqətlə çalışıb, kimlərinə xoşuna gəlmək üçün özünü oda-közə vurmayıb, nahaq söz danışmayıb, yaltaqlara meydan verməyib. Həyatının bütün mərhələlərində yeniliklə nəfəs alıb, jurnalist sözünü həmişə məqamında deyib, qələmini maddəlik alətinə çevirməyib, yaradıcılıqda diletantlığı qəbul etməyib. O, istedadlı adamlara dəyər verər, gənclikdən bu yana dostluq etdiyi insanları həmişə yüksək qiymətləndirər, ehtiyacları varsa, onlara əl uzadar. Yeni Yalçın müəllim elmi, biliyi, şəxsiyyəti, mənliliyi ilə çoxlarına nümunə olub. Buna görə də jurnalistika aləmində, ali təhsil sistemində onu nüfuzlu şəxsiyyət və mənəviyyat adamı kimi tanıyır, ehtiram göstərirlər.